

створити нову конкурентоспроможну силу як основний фактор нової економіки знань.

В період глобальної цифрової трансформації життєдіяльності суспільства, ООН своїми дослідженнями доводить, що існує велика залежність розвитку людського капіталу і росту сучасної економіки. За даними, опублікованими після проведення дослідження «Індекси та індикатори людського розвитку», виявилось, що Україна знаходиться на 88 місці, і таким чином вона потрапила до числа країн із досить високим рівнем людського розвитку. Даний рейтинг складався виходячи із оцінки середньої тривалості життя, середньої і передбачуваної тривалості навчання і об'єму валового національного продукту (ВНП) на душу населення. ООН оцінює середню тривалість життя в Україні в 72,1 роки, середня тривалість навчання – 11,3 роки, передбачувана тривалість – 15,0 років, ВНП – 8,13 тис. дол. [2].

Отже, в Україні доцільно запровадити наступні заходи щодо розвитку людського капіталу: передбачити поступове приведення рівня фінансування людського розвитку (витрат на освіту та охорону здоров'я) до рівня групи країн з високим рівнем розвитку людського капіталу; розробити цільову програму стимулювання самозайнятості та мікропідприємництва щодо активізації творчого потенціалу та розвитку висококваліфікованої робочої сили.

Список використаної літератури

1. Хромов М. І. Механізм реалізації стратегії розвитку людського капіталу України: [монографія] / М. І. Хромов. – Донецьк: Ноулідж, 2013. – 254 с
2. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.un.org/> (20.02.19)

ЕКО-ІННОВАЦІЇ – НОВИЙ ЕТАП СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ

Мартем'янова Т.Ю.

Науковий керівник – Димченко О.В., д-р. екон. наук, професор

Сучасні масштаби екологічних змін в Україні створюють реальну небезпеку для життя населення. Деградація навколишнього середовища через гіпертрофовані процеси розвитку у виробництві матеріалів та широке використання ресурсів досягло небезпечних меж. Нині в Україні швидкість зростання інтенсивна. Дестабілізація довкілля у великих регіонах України має прямий зв'язок із погіршенням здоров'я кількості населення, і якщо зараз не буде вжито інноваційних заходів для покращення екологічних умов, в Україні в майбутньому можна спостерігати дефіцит продуктових ресурсів, води, кисню та генетичну деградацію. Еко-інновації прийняті як метод поліпшення екологічних

показників підприємств і один з напрямків вдосконалення своєї продукції; а також просування до більш стійких бізнес-моделей і як рушій бізнесу - успіх і конкурентна перевага. Що є дуже актуальним у 21 сторіччі та в Україні. Впровадження еко-інновацій є складним процесом, який не підходить для всіх організацій.

Сьогодні людство використовує більше природних ресурсів, ніж земля може підтримувати в довгостроковій перспективі. Біоємність Землі (включаючи як видобувну, так і поглинальну здатність до відходів та викидів) вже перевищена на близько 50%. Еко-інновації охоплюють стратегії для усунення економічного зростання від деградації навколишнього середовища та досягти більшої ефективності використання ресурсів. Вони спрямовані на те, щоб робити більше і краще з меншим використанням усього життєвого циклу продукта. По суті, екоінновації - це зниження ресурсомісткості продуктів та послуг, та створення нової бізнес-моделі. Набір прикладів успішно застосованих екологічних інновацій; націлювання на процеси або продукти (наприклад, Michelin енергозберігаючі шини), організації та маркетингові методи (наприклад, послуги друку, керовані Xerox) або установи (наприклад, Велиб Велосипед в Парижі). Ці приклади показують однозначно, бізнес також надихає більше компаній та установ застосовувати екоінноваційні рішення. Еко-інновація покладається на різні механізми, починаючи від втручання на рівні процесу чи простого продукту модифікація, перепроєктування продукції на основі екологічних критеріїв, використання альтернатив або створення нових маркетингових та бізнес-моделей. Рівень втручання дуже сильно залежить від рівня обізнаності компаній, можливостей та ресурсів, а також щодо їх стратегії та прихильностей.

Поява системних еко-інновацій на рівні країни вимагає створення сприятливих умов на двох рівнях втручання: ринкових інструментів та спеціальної науки, техніки та інноваційної політики. На рівні країни сильне бачення та обізнаність є необхідною умовою, з чіткою стратегією та цілями для вирішення суспільних викликів (макро показники екологічних інновацій) та сильне просування практики споживання та виробництва. Крім того, загальні умови бізнесу - є важливими факторами для сприяння інновацій, а також еко-інновацій. Незважаючи на недавнє впровадження деяких ринкових інструментів, таких як зелені податки та торгові дозволи, еко-інновація впроваджується з дуже незначними змінами.

Проблема полягає в тому, що інновації потребують значних витрат. Деяке підприємство в основному займається фінансуванням прикладних програм, орієнтованих на створення вдосконалюючих іннова-

цій. Принципово новий продукт - це дуже трудомісткий процес, який потребує значних фінансових витрат ресурси (за міжнародним досвідом, від 3 до 7 років). Тому це не представляє інтерес для приватних інвесторів, які зосереджені на негайній доходності. Для вирішення цих питань потрібен діалог науки, бізнесу та влади консолідувати зусилля. Ці зусилля можна консолідувати шляхом створення екологічного управління та екологічного аудиту. Екологічний менеджмент та екологічний аудит як форми природоохоронної діяльності існують у світі понад 20 років. Вони виявилися дуже ефективними порівняно з традиційними методами, як державний контроль, управління, і широко використовується в розвинених країнах. В Україні ми можемо говорити лише про наявність потреби у використанні таких форм промислово-екологічних культур як екологічний менеджмент та аудит. Така потреба визначає: - виражений декларативний характер державного екологічного контролю; - неефективне використання ділових можливостей для вирішення власних екологічних проблем.

Обсяги практичною реалізації екологічних розробок є: охорона навколишнього середовища - 6,7%; здоров'я населення - 16%; виробництво, переробка та зберігання сільськогосподарської продукції - 3%; нові речовини та матеріали - 8%; наукові проблеми та державний розвиток - 13%. Менше 1% зареєстрованих в Україні об'єктів інтелектуальної власності реалізується на практиці, тоді як, наприклад, у Фінляндії - 30%.

Таким чином, екологічні інновації - це складні процеси, які служать багатофакторною структурою, тобто характеризуються взаємозв'язками та взаємозалежностями між його окремими компонентами, які, у свою чергу можуть мати природно-ресурсні та екологічні характери. Вирішити проблему фінансової підтримки інноваційної діяльності покладається на державу, яка повинна діяти у двох напрямках: забезпечувати пряму бюджетну підтримку і створити ефективну систему стимулювання приватних інвестицій у науково-технологічну сферу. Державна підтримка повинна зосереджуватися на основних екологічних інноваціях, на найбільш конкурентних технологіях світового класу, які мають високий ринковий потенціал. Він забезпечує державне фінансування урядових програм з пріоритетних галузей науки, технологічного розвитку та впровадження державних закупівель на науково-технічні продукти. Стимулювання передбачає надання певних пільг, таких як: прострочення зобов'язань з податку на прибуток; зменшення податку на інноваційні витрати з нарощування; «Податкові канікули» протягом кількох років на прибуток, отримані від реалізації інноваційних проєктів тощо.